

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Svb B. Carolo Borromeo, Cardinale
Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue]
voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

De Poenis Trahentivm Personas Ecclesiasticas ad forum laicale pro causis
ad forum Ecclesiasticum spectantibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

minationem illorum, in quorum Ecclesijs vnitis ponentur, cum ipsorum ordinario-
rum, seu eorum Vicariorum præuio examine approbatione deputentur. Et si dictæ
Parochiales vnitæ erunt monasterijs regularium Mendicantium, possint à superiori-
bus dictorum Monasteriorum nominari ex ipsis Mendicantibus, quos si ordinarij
præuio examine per se, aut eorum Vicarios faciendo idoneos ad curam animarum
exercendam inuenerint, & ita pro idoneis approbauerint, teneantur in Vicarios, ad
nutum tamen Superiorum suorum amouibiles deputare.

Idemque etiam seruetur in regularibus Monachis tantum, dummodo in ea Paro-
chiali, in qua vnus ex eis Monachis fuerit, seruata forma prædicta, Vicarius depu-
tatus, habitent cum eo saltem quatuor alij ex dictis Monachis. Sicque per quos-
cunque Iudices quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis
aliter iudicandi, & interpretandi potestate, iudicari, & interpretari debere: Necnon
irritum, & inane decernimus quicquid secus à quoquam quauis auctoritate atten-
tatum forsitan est hætenus, vel in posterum contigerit attentari. Non obstantibus
constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscunq;
Volumus autem quòd præsentis literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & ad val-
uas Principis Apostolorum de Vrbe de more publicentur, & inter constitutiones per-
petuò valituras describantur. Et quia difficile foret eas ad singula quæque loca
deferri, quòd earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici sub
scriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præ-
sentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum
liceat hanc paginam nostræ ordinationis, declarationis, statuti, mandati, decreti, &
voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare
presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apосто-
lorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo
quingentesimo sexagesimo sexto, Kal. Nouembris, Pontificatus Nostri Anno Se-
cundo.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo quingentesimo sexage-
simoseptimo, Indictione decima, die verò decimaquinta Mensis Nouembris, Ponti-
ficatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ. Quin-
ti Anno eius Secundo, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt
ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ibi-
dem dimissis copijs affixis per nos Io. Andream Rogerium, & Antonium Clerici Cur-
fores Apostolicos.

Ioannes Guerardi Magister Curs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

DE P O E N I S T R A H E N T I V M P E R S O N A S

Ecclesiasticas ad forum laicale pro causis ad forum Ecclesia-
sticum spectantibus.

Martinus Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei
memoriam.

AD reprimendas insolentias transgressorum, eorumque præsumptionem re-
frenandam, si neruus Ecclesiasticæ disciplinæ lentescat, eorum voluntas pre-
cliuior sit ad peccandū, & exemplū impunitatis periculosus in alios deriuat-
ur. Propter quod ad præsentis officium pertinet, sic debitam executionē adhibere

iustitæ

iustitia, quod commissa iam puniat, & committendorum in potterum audaciam interdicit. Sanè, sicut displicenter accepimus, nonnulli diuersorum regnorum, & terrarum iudices, alijq; officiales laici, & laicales personæ, iurisdictionem in temporalibus exercentes, exerceriq; facientes, non attendentes, quòd laicis in clericos, & Ecclesiasticas personas, & illorum bona, nulla sit attributa potestas, prætextu huiusmodi (quòd asserant in suis dominijs ad se pertinere coercere via facti, quæ verè & fide attendata asseruntur, etiam in quocunq; casu, etiam si ratione delationis corporis Christi, collationis Sacramentorum, & beneficiorum Ecclesiasticorum venditionis factarum, aut aliarum rerum, & bonorum ad Ecclesias, & Ecclesiasticas personas pertinentium quomocunq; etiam si sola negatione, vel affirmatione, facti interueniat, & ad eos recurratur, cognitionem ac se spectare, pro eo quod factum, & nouitas, quæ prætentur, etiam sine alia violentia, quamuis in loco spirituali, & in loco sacro, siue religioso, eò quòd immediatè, vt prætentur, spiritualia non existant) propterea ministros Ecclesiæ, & personas Ecclesiasticas, quantumcunq; res, causa, vel occasio vnde dependeat, & deriuantur, pia, sacra, vel Ecclesiastica sit, aut spiritualis, ad forum suum, & ipsarum cognitionem trahunt, & respondere cogunt. Necnon procuratores fiscales in curijs temporalibus multoties agere procurant, ad quos (quod deterius est) nonnulli prælati, & personæ Ecclesiasticæ in superbiam, & elationem dati, ad superandum, & sibi subiiciendum per tales inuentiones, & cautelas, alias personas Ecclesiasticas, & religiosas, habent plerunq; recursum; & propterea in eisdem regnis, & terris, Ciuitatibus, castris, & locis, auctoritas, & iurisdicção Ecclesiastica penitus absorbentur; Et nihilominus ipsi laici Iudices, alios laicos respondent in foro Ecclesiastico super rebus quantumcunq; Ecclesiasticis, vel spiritualibus, & concernentibus immediatè Ecclesiasticas personas, ne respondeant, & Iudicibus Ecclesiasticis, ne cognoscant, inhibitiones fieri sub grauibus pœnis temporalibus faciunt, & procurant; & si secus fecerint, emendam pecuniariam excessiuam exigere, ac vastatores in domibus, & pijs alijs locis Ecclesiasticis, & religiosis inducere, ac loca ipsa, personasq; Ecclesiasticas, iocalibus, & paramentis Ecclesiasticis, & bonis mobilibus, ac alijs spoliare, illaq; vendere, & alie, fructus quoque & proventus ad temporalitatem ad manus suas ponere, necnon diuersas iniurias, & molestias reales, & personales eisdem personis Ecclesiasticis inferre non verentur, in Dei offensam, animarum suarum periculum, Ecclesiasticæ libertatis vilipendium, & plurimorum grauamen, præiudicium, & iacturam. Nos igitur aduersus talia præsumptum temeritatem, remedia apponere, & super his salubriter prouidere cupientes, ac Concilij Mileuitan. ac fel. rec. Innocentij Papæ III. prædecessoris nostri constitutionibus super hoc æditis, auctoritate Apostolica, ex certa scientia, hac nostra irrefragabili constitutione perpetuò duratura, tenore præsentium statuimus, decernimus, ac etiam ordinamus, quòd omnes, & singulæ personæ Ecclesiasticæ, sæculares, & regulares ordinum quorumlibet, quacunq; exceptione suffultæ, etiam si Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, vel alia qua uis præfulgeant dignitate, quæ aliam personam Ecclesiasticam, Collegium, vel conuentum, in actione reali, mixta, vel personali, ciuili, vel criminali, etiam occasione cuiuscunq; submissionis, etiam iuramento vallatæ, vel aliàs ad forum, siue iudicij laicale, directè, vel indirectè (de qua in foro Ecclesiastico ordinari consueuerit, possit, vel debeat, de iure, vel de consuetudine, aut aliàs cognosci) trahere præsumperit, causam ipsam, & omne ius ei, siue eis, in possessorio, vel petitorio in re, vel ad re, causa, vel occasione huiusmodi quomodolibet competens, eo ipso perdant penitus, & amittant, & singulares personæ, excommunicationis, capitula verò, & conuentus, suspensionis, & interdicti sententias incurrant ipso facto; & si personæ ipsæ, & eis in præmissis adhærentes, & seruentes, in aliquo rebelles fuerint, & incontinenti non obediuerint, omnes illas per priuationem suorum beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcunq; quæ obtinebant, & in quibus, & ad quæ ius quomodolibet compe-

tit, & inhabitationem ad alia in posterum obtinenda, coerceri, & compelli volumus antedictas. Et nihilominus omnes & singulos Iudices, & Executores, Communitates, dominia, laicos, & laicales personas, postquam exceptum fuerit de non iurisdictione eorum, aut euidenter appareat huiusmodi cognitionem ad eos de iure non spectare, talia praesumentes, & ea fieri mandantes, seu eorum nomine, & mandato facta, rata habentes, vel eis faciendis dantes auxilium, consilium, vel fauorem, cuiuscunque praesminentiae, dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis, existant, seculares personas; eorum videlicet singulos officiales, quocumque nomine censeantur, & consiliarios, & priuatas personas, quae praemissorum principales perpetratores existerent excommunicationis sententiam incurrere volumus ipso facto, nullusque ab eisdem sententijs, per alium quam per Romanum Pontificem praeterquam in mortis articulo constitutus, absolui valeat, siue possit: & praemissa omnia, non tantum ad futura, sed etiam ad praesentia, & pendentia extendimus auctoritate memorata; quodque etiam procurator fiscalis causarum Cu Camerae Apostolicae contra culpabiles in praemissis desuper summaria informatione praehabita, per se, vel alium, seu alios, agere & procedere possit & valeat, nihilominus concedentes. Non obstante si aliquibus communiter, vel diuisim a sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de eorum proprijs nominibus, ac indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet constitutionibus, priuilegijs, indultis, & literis Apostolicis, de quibus etiam plena, & expressa, ac de verbo ad verbum, in nostris literis habenda est mentio specialis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrorum statuti, decreti, ordinationis, & voluntatis, infringere &c.

Datum Romae apud Sanctos Apostolos Kal. Februarij Pontificatus Nostri Anno vndecimo.

DE MATERIA HABES CLEM. VI. CONSTIT. I.
in Bull. fol. 39 & Inn. 6. constit. I. fol. 42. & Inn. 7. const. I. fol. 49.
& Greg. XIII. constit. 64. ad Romani fol. 1289.

Leo Episcopus seruus seruorum Dei. Ad futuram rei
memoriam.

Inter graues sollicitudines, & curas quibus pro pastoralis officij, & Apostolicae seruitutis debito continuè praemimur, vna est peculiarijs, qua semper angimur, vt defensionem, & custodiam Ciuitatum, & Terrarum, & locorum nobis, & Sanctae Romanae Ecclesiae subiectorum assiduè inuigilemus, ac ne peruersorum temerarijs ausibus, a quibusuis gentium armorum ductoribus, qui sine iustitiae ministerio, sed hostili manu, & propria temeritate procedunt, occupentur, & dissipentur, omnibus remedijs, & iuris auxilio opportunè prohibere, quod tantò periculosius negligitur, quantò exinde turbatio, & confusio Ciuitatum, & Terrarum Ecclesiastici status de facili causaretur, & Pontificalis autoritas minueretur. Cum itaque opem, & operam efficaces adhibere debeamus, vt omnes Christifideles, praesertim in terris, & locis nobis, & dictae sedi mediata, vel immediata subiectis existentes, sublati quibuscunque armorum strepitibus, & impedimentis quietè, & pacificè viuere valeant, omnibus iuris remedijs (vbi etiam peruersorum audacia exigit, vibrato Apostolicae potestatis mucrone) per censuras Ecclesiasticas providere volentes. Sanè cum mente reuoluimus quot & quantos labores fel. record. Iulius Papa I I. praedecessor noster pro recuperatione Ciuitatum, Terrarum, & locorum ad Romanam Ecclesiam Canonico titulo pertinentium, quae à diuersis Ducibus, Principibus, & potentatibus longo tempore occupata, & detenta fuerant, passus sit; praesertim cum adductus fuerit consilium capere de aduendis per seipsum, visitandis, & reformandis aliquibus Ro-

manae